

V Bruseli 21. apríla 2026
(OR. en)

Medziinštitucionálny spis:
2023/0228(COD)

17102/1/25
REV 1 ADD 1

AGRI 746
AGRILEG 216
SEMENCES 52
PHYTOSAN 65
FORETS 151
CODEC 2207
PARLNAT

ODÔVODNENÉ STANOVISKO RADY

Predmet: Pozícia Rady v prvom čítaní na účely prijatia NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o produkcii lesného reprodukčného materiálu a jeho uvádzaní na trh a o zmene nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2031 a (EÚ) 2017/625 a zrušení smernice Rady 1999/105/ES (nariadenie o LRM)

- odôvodnené stanovisko Rady
- prijaté Radou 21. apríla 2026

I. ÚVOD

1. Komisia 5. júla 2023 prijala legislatívny návrh o produkcii lesného reprodukčného materiálu (LRM) a jeho uvádzaní na trh v EÚ a 6. júla 2023 ho predložila Rade¹.
2. Návrh je založený na článku 43 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) (riadny legislatívny postup).
3. Európsky hospodársky a sociálny výbor zaujal stanovisko 13. decembra 2023².
4. V Európskom parlamente nesie za tento spis hlavnú zodpovednosť Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (AGRI), pridruženým výborom je Výbor pre životné prostredie, klímu a bezpečnosť potravín (ENVI). Za spravodajcu bol opätovne vymenovaný pán Herbert Dorfmann (PPE, Taliansko). Európsky parlament prijal pozíciu v prvom čítaní 24. apríla 2024.
5. Návrh a príslušné posúdenie jeho vplyvu boli predložené³ na neformálnej videokonferencii členov pracovnej skupiny pre genetické zdroje a inováciu v poľnohospodárstve (ďalej len „pracovná skupina“) 6. júla 2023 a Rade pre poľnohospodárstvo a rybárstvo (AGRIFISH) 25. júla 2023. Pracovná skupina pokračovala v skúmaní návrhu na ďalších zasadnutiach počas španielskeho, belgického, maďarského a poľského predsedníctva.
6. Výbor stálych predstaviteľov schválil 13. júna 2025 mandát predsedníctva na začatie rokovaní s Európskym parlamentom⁴.
7. Výbor Európskeho parlamentu AGRI rozhodol 1. septembra 2025 o začatí medziinštitucionálnych rokovaní s Radou na základe znenia dohodnutého na plenárnej schôdzi 24. apríla 2024. Rozhodnutie bolo potvrdené na septembrovom plenárnom zasadnutí.

¹ 11503/23+ADD 1.

² 5402/24.

³ 11694/23.

⁴ 9694/25 REV 1.

8. Na základe toho sa uskutočnili rokovania s Európskym parlamentom a Komisiou s cieľom dosiahnuť dohodu v skorom druhom čítaní.
9. Od septembra do decembra sa uskutočnilo 12 medziinštitucionálnych technických stretnutí. Výbor stálych predstaviteľov pripravil 14. novembra 2025⁵ trialóg, ktorý sa konal 8. decembra 2025. Spoluzákonodarcovia dosiahli počas tohto trialógu celkovú predbežnú dohodu, ktorá sa následne skonsolidovala do konečného kompromisného znenia.
10. Výbor stálych predstaviteľov bol 10. decembra 2025 informovaný o výsledku trialógu.
11. Výbor stálych predstaviteľov 19. decembra 2025 preskúmal konečné kompromisné znenie a uvedenú dohodu potvrdil⁶.
12. Výbor Európskeho parlamentu AGRI odhlasoval 24. februára 2026 dohodnuté znenie. Predsedníčka výboru AGRI zaslala 5. marca 2026 predsedovi Výboru stálych predstaviteľov list, v ktorom uvádza, že ak Rada, s výhradou preskúmania právnikmi lingvistami, zašle Európskemu parlamentu svoju pozíciu v dohodnutom znení, odporučí plénu, aby pozíciu Rady prijalo v druhom čítaní Parlamentu bez pozmeňujúcich návrhov⁷. Znenie pripojené k listu zodpovedá zneniu, ktoré Výbor stálych predstaviteľov podporil 19. decembra 2025.

⁵ 13836/25.

⁶ 17064/25.

⁷ 7031/26.

II. CIEĽ

13. Cieľom navrhovaného nariadenia o LRM je nahradiť smernicu Rady 1999/105/ES – objasniť rozsah jej pôsobnosti a aktualizovať jej ustanovenia. Nariadenie sleduje viacero kľúčových cieľov, okrem iného zabezpečiť výsledovateľnosť prostredníctvom zberu LRM z registrovaných rodičovských drevín (t. j. zdroja reprodukčného materiálu) a certifikácie LRM s cieľom zaručiť vysokú kvalitu materiálu. Okrem iného má za cieľ vytvoriť rovnaké podmienky pre prevádzkovateľov, posilniť inovácie a konkurencieschopnosť v sektore LRM a zároveň riešiť výzvy súvisiace s udržateľnosťou a klímou. Nariadenie sa tiež prispôbi novému vedecko-technickému vývoju, ako sú biomolekulárne techniky a digitalizácia a podporí zachovanie a udržateľné využívanie lesných genetických zdrojov. Napokon má zlepšiť súlad s existujúcimi právnymi predpismi v oblasti úradných kontrol a zdravia rastlín.

III. ANALÝZA POZÍCIE RADY V PRVOM ČÍTANÍ

14. Pozícia Rady v prvom čítaní obsahuje tieto hlavné prvky, o ktorých spoluzákonodarcovia dosiahli dohodu:
15. V novom nariadení sa ustanovuje vhodný a účinný **kontrolný systém v oblasti LRM**, na ktorý sa nevzťahuje nariadenie o úradných kontrolách (2017/625), ale zachovávajú sa krížové odkazy na jeho určité články. Od členských štátov sa bude vyžadovať, aby určili príslušné orgány, ktoré budú mať primerané zdroje a právomoci na vykonávanie uvedených kontrol vrátane prístupu do priestorov prevádzkovateľa a k príslušnej dokumentácii.
16. Na doplnenie tohto systému sa do nariadenia o LRM zahrnú vybrané ustanovenia nariadenia 2017/625, ktoré sa upravujú. Uvedené ustanovenia sa budú vzťahovať na oblasti ako písomné záznamy o kontrolách, úradná certifikácia, kontroly Komisie v členských štátoch, sankcie a transparentnosť kontrol.
17. Celkovo je cieľom tohto kontrolného systému zabezpečiť konzistentný a spoľahlivý dohľad zo strany príslušných orgánov a zároveň minimalizovať administratívne a finančné zaťaženie vo všetkých členských štátoch.

18. Spoluzákonodarcovia sa dohodli, že **národné pohotovostné plány** zostanú dobrovoľné a ich podoba bude vychádzať zo zjednodušených požiadaviek. Zníži sa tak administratívne zaťaženie a členské štáty budú mať zároveň možnosť vybudovať potrebnú pripravenosť a kapacitu. Na žiadosť Parlamentu sa rozšíril zoznam prvkov, ktoré sa *môžu* uviesť v uvedených plánoch a Komisia bola podľa článku 9 ods. 5 splnomocnená upresniť prvky, ktorými sa podporí ich vypracúvanie a vykonávanie.
19. Pokiaľ ide o **uznanie zdroja reprodukčného materiálu**, v dohode sa zachovávajú existujúce zásady uznávania „zdroja reprodukčného materiálu“ a certifikácie zozbieraného LRM. V nových ustanoveniach sa stanovuje, že členské štáty musia uznaný zdroj reprodukčného materiálu zahrnúť do svojich národných registrov, z ktorých sa vytvára únijný zoznam na účely vysledovateľnosti. Členské štáty môžu povoliť profesionálnym prevádzkovateľom uznávať pod úradným dohľadom zdroj reprodukčného materiálu na účely zachovania zdrojov, pričom konečnú rozhodovaciu právomoc, pokiaľ ide o jeho zaradenie do národných registrov, si zachovávajú členské štáty.
20. Na ďalšie posilnenie kvality LRM v Únii sa rozširuje **zoznam druhov drevín**, na ktoré sa vzťahuje nariadenie. Členské štáty si zachovávajú flexibilitu uplatňovať na druhy drevín, ktoré nie sú uvedené v prílohe I, prísnejšie alebo menej prísne opatrenia, čo umožní pružnejšie zohľadniť vnútroštátnu situáciu v oblasti lesného hospodárstva.
21. Pokiaľ ide o **požiadavky na uvádzanie LRM na trh v súvislosti so škodcami ovplyvňujúcimi kvalitu**, konečná dohoda obsahuje ustanovenie požadované Parlamentom. Kontroly sa budú vykonávať na základe rizika a obmedzujú sa na kontrolu absencie symptómov, čím sa znižuje administratívne zaťaženie. Tento postup podporuje aj nové vymedzenie pojmu „škodca ovplyvňujúci kvalitu“ uvedený v nariadení.
22. Dátum **uplatňovania** nariadenia sa posunul z troch na päť rokov po nadobudnutí jeho účinnosti, aby sa poskytol čas na potrebné prispôsobenie vnútroštátnej praxe, ktorá sa vytvárala vyše 25 rokov, a na zavedenie nového kontrolného systému.

23. V prípade **dovozu LRM z tretích krajín** už účasť na systéme OECD pre osivo lesných kultúr a lesné rastliny nie je povinná, ale Komisia ju môže zohľadniť pri posudzovaní toho, či daný LRM spĺňa požiadavky rovnocenné s požiadavkami uplatniteľnými v Únii. Odchyľne môže Komisia na žiadosť členského štátu dočasne povoliť dovoz LRM z tretej krajiny, ktorá dané požiadavky nespĺňa, ak v jednom alebo viacerých členských štátoch existuje preukázateľný nedostatok druhov v dôsledku výnimočných udalostí a nemôžu ho riešiť iné členské štáty alebo tretie krajiny, pre ktoré bola stanovená rovnocennosť.

IV. ZÁVER

24. V pozícii Rady sa podporuje cieľ návrhu Komisie a v plnej miere sa zohľadňuje kompromis dosiahnutý počas rokovaní medzi Radou a Európskym parlamentom s podporou Komisie.
25. Rada sa preto domnieva, že jej pozícia v prvom čítaní je vyváženým vyjadrením výsledku rokovaní a že nariadenie po prijatí prispeje k posilneniu udržateľnosti a odolnosti európskych lesov tým, že pomôže zlepšiť kvalitu a dostupnosť LRM a podporí inovácie a odolnosť voči zmene klímy. Podporí tiež konkurencieschopnosť odvetvia lesného hospodárstva EÚ.